

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Activitatea sinoadelor parohiale.

În luna Ianuarie și Februarie se țin sinoadele parohiale. Cele mai multe își vor fi ținut deja ședințele, altele de aici încolo se întrunesc. Fiind sinoadele cea mai înaltă corporație bisericească din parohie, la care aproape tot sufletul ortodox de parte bărbătească participă, de sine urmează, că sinoadele se pot considera de busola cu care se măsoară spiritul public din comunele noastre.

E la loc deci a ne pune întrebarea: Stăpânescu-se sinoadele de duhul, care le asigură influința covârșitoare asupra moralului public? Cu alte cuvinte, sunt ele regulatorul vieții bisericești din parohii?

Nu trebuie să fim pesimiști, ca să înțelegem, că cele mai multe sinoade nu sunt decât *formalism*, fără cuvenită greutate morală. Oamenilor — puțini de tot cari iau parte la ele — și cele câteva minute petrecute în sinod li se par veac, abia apucă a se mântui de povara lor, ca de un lucru netrebnic. Și dacă nu ar mai fi și alegeri — cu momentele lor personale ce agită — ori nu ar veni din când în când pe tapet chestii de urcare aruncului bisericesc, apoi nici că am putea da sinoadelor noastre alt atribut, decât că sunt corporații născute înainte de vreme. Dușmanii sinodalității au și început a da sinoadelortribute ca: Sunt bune pentru împăcheri și lupte personale cu grămada! De când cu sinodalitatea au sporit numărul recurselor de tot felul, ba și potopul deputațiilor celor nemulțămiiți îndează din ce în ce cancelariile autorităților superioare bisericești.

Între astfel de împrejurări e de sine înțeles, că sinoadele nu-și pot valida greutatea morală asupra poporului credincios.

Marele plâsmuitor al sinodalității, *Andrei Șaguna*, prin introducerea sinodalității a voit cu totul altceva. Intențiunea sa fost'a, a crește poporul în activitate intensivă parlamentară-bisericească, să-i zică așa, care *ca regulator al puterii morale din parohii, să devină factorul principal al tuturor pornirilor bisericești*.

Care va să zică, după concepția lor mai înaltă sinoadele sunt stâncile bisericești, peatra cea din capul unghiului, de care ori câte valuri s'ar izbi, nu o pot frânge, ci după fiecare isbitură, mai strălucitoare, mai măreață apare. Menirea lor e a consolida disciplina bisericească în popor.

Că sinoadele se pot avânta la acte de consolidare, că pot deveni factorii avântului bisericesc, ni-a dovedit-o timpul nu de mult trecut, când cu regulările de salare învățărești. Îți era mai mare dragul a fi în sinod, a fi martor însuflețirii generale. Oamenii săraci, și ca turmă foarte puțini, strigau în gura mare: „*Susținem școalele noastre și facem totul pentru ele!*” Pe unele locuri însuflețirea nu cunoștea margini. S'au ivit și cazuri, că autoritatea bisericească a trebuit să pășească, în interesul material al poporului, spre a nu-l expune derutei — ca moderatoare. Și însuflețirea chiar nici rațiunei reci nu i-a cedat...

Asta va să zică adevărată sinodalitate! Pe urma unei astfel de activități numai roade binecuvântate se pot produce, și departe vor sta toate împăcherile, toate instanțele.

De ce nu sunt sinoadele noastre *totdeauna* așa?..

Cauzele sunt foarte multe. S'ar putea scrie tractat întreg asupra lor. Scopul meu nu e însă a face studii mai lungi acum, ci a arăta, ca impediment al însuflețirii generale o singură cauză, care am putea zice, că e cea mai de căpetenie

și care o putem numi: *lipsa de nutrimant spiritual în sinoadele noastre*.

Da! Sinoadele, putem zice, sunt șablonisme, lucrări mehanice, moară ce se învârtă fără grăunțe, și mai știe Dumnezeu câte atribute se mai pot iscodi. Le lipsește duhul. Nu-mi face nici o greutate a dovedi afirmările. Să privim decursul unui sinod parohial și vom afla adevărul. Eată cam de regulă ce se petrece acolo. Se deschide sinodul, se aleg notarii și bărbații de încredere, se cetesc venitele și cheltuelile bisericești pe un an, se votează un buget pe alt an și treaba e gata. Unde nu sunt plângeri, adevărat administrația este corectă, în câteva minute s'a sfârșit activitatea și până la anul sinodul poate dormi pe în-delete. Publicul de regulă asistă mut, întărind cu „da” ori „ba” unele și altele dintre lucruri.

În acest an așa, în cel ce vine așa. Fondul zace pe chestiile de bani. Bani și iară bani. Aflându-ne în sinod se pare că am asista la o adunare generală a cutărui institut financiar. Nu e mirare, că publicul se plictisește, își pierde ori ce interes. Spiritul dă viață, zice scriptura, iar litera omoară. Ce se întâmplă în sinoade este curat literă moartă, de aceea nu au nici un ecou în inima publicului ședințele sinodale. În loc de a fi „forul public” din comună, a cărui glas este sfânt și inviolabil, sinoadele sunt numai cal de bătae, nime nu le crează și aproape nime nu are nici o ambiție a deveni membru sinodal, nici se supără dacă numele său este șters din șirul membrilor.

Sentința asupra activității de până acum a sinoadelor trebuie să sune deci: Jos cu șablonismul! Să introducem în sinoade duh mai înalt bisericesc, care din firea lui încălzește și dă nutrimant, prin asta capătă importantă sinoadele în viața poporului! Desbătând în sinoade și lucruri ce se rapoartă la *virtuțile și scăderile religioase morale*, ba dând

preferință acestora și căutând a afla mijloacele de îndreptare, poporul le va prețui cu mult mai mult decât acum, și va începe a se interesa de afaceri ce privesc binele său sufletec. Dovadă, că asta este calea cea potrivită pentru sinoade, și că așa continuând putem ajunge la rezultat satisfăcător, ne sunt chiar ca-surile de sinoade parohiale de cari fu vorba mai sus.

Cade afară de cadrul unui articol de ziar a îmbrățișa toate chestiile ce trebuie a se desbate în sinoade. Dar nici nu face trebuință, căci care și ce fel de chestii morale trebuie să se desbată în sinoade, o hotăresc împrejurările locale. Într'un loc poate fi vorba de împedecarea esceselor ce trag după sine slăbirea corpului și înmulțirea mortalității în popor, mai ales între copiii ce trebuie să sufere pe urma păcatelor părinților, într'alt loc luxul, care aduce ruină materială și morală, în al treilea loc poate că a perit dintre oameni iubirea deapropelui, ori pot fi puse la ordinea zilei atentatele la viața și averea lui ș. a. Lucrul de căpetenie e deci a arbora în sinoade chestiile arzătoare și a căuta sanarea lor — prin mijloace morale și în consonanță cu opinia publică nefalsificată.

Chestiile acestea însă nu trebuie să se pună pe tapet în mod volnic ori brusc, ca trase de păr. Ele trebuie se formeze *program organic* al sinoadelor, în legătură cu statistica parohială, ce an de an ar trebui să fie prezentată sinoadelor. Dacă este adevărat, că fiecare efect își are cauzele sale, apoi adevărat va fi, că cauzele morale de cari suferă poporul numai statistica bisericească le poate arăta, căci ea prezintă date ce nu se pot falsifica, nici se pot trage din ele alte învățături, decât tocmai celece le arată ea.

Și acesta e răul în sinoade, că nu se face statistică, ori dacă se face, să reducă totul la niște date seci, fără asemănare cu trecutul, fără

FOIȘOARĂ.

Scrisori către un prieten

de D. Bedelea.

I.

1 Septembrie.

Iubite Frate! Nu e mult de când ne-am despărțit la gara din D. pentru a ne duce amândoi pe alte locuri, pe locuri unde să ne începem munca grea, dar înălțătoare pentru un popor sărac, năcăjit, dar atât de drag nouă.

Nu e mult de atunci, că doar abea au trecut cinci ani de zile, și totuși mie mi se pare ca un vis timpul petrecut laolaltă. Un vis dulce — cu grădini frumoase, împodobite cu variate flori de pe cari mii și mii de fluturi zboară veseli. Da, așa mi se pare mie timpul acela. Și așa e, că la asemenea timp te cugești mult și nu-l mai poți uita?!

Souză — frate — că așa sentimental îmi introduc scrisoarea, dar știi tu că și în D... așa eram. Știi tu, că și acolo îmi plăcea să mă avânt cu fantasia sus în alte sfere și de-acolo apoi îți spuneam despre o lume cu moravuri bune, curate, și despre un viitor înălțător, fericit al poporului

nostru, în care îi se va îndeplini visul, nădejdea, ce l urmăresc de-atâtea veacuri, ca o umbră palidă.

Dar îți mai vorbeam eu mult... foarte mult și despre schinteia sfântă ce atât îmi preocupă sufletul. O numesc sfântă, pentru că în viața mea de până aci, zilele acelea erau cele mai curate și fără patimile cari murdăresc ființa aleasă a lui Dumnezeu.

Tu știi, eu ce foc am iubit atunci. Și chiar pentru că tu singur știi, o mângâiere simțesc în sufletul meu, când vin acum și-ți desvălesc vâul atât de des de pe inima mea, acoperită cu el de cinci ani de zile...

Ființa, atunci atât de dragă mie, s'a dus, lăsând în inima mea chipul ei sfânt și o dragoste orfană, care de 5 ani de zile se frământă și nu și mai află ființa, care să o elibereze de sub negura deasă...

Era o seară de primăvară, senină, cu mii și mii de stele, o seară ca cea când a stat Dido cu o ramură verde în mână, pe țărmul unui râu ce curgea cu vuet aurzitor, și făcea semn iubitei să se reîntoarcă. Seara aceea nu o pot uita... Știi, cât te am rugat să mergem la preambulare, în fine m'ai ascultat, și ne-am dus... Am mers către casa ei, că mie așa-mi plăcea pe-acolo!

Luna chiar își scotea fruntea gânditoare de sub un deal din apropiere; se tot

ridica, razele îi deveneau tot mai ferme-cătoare și-mi copleșea sufletul cu desăvârșire. Boarea lină a seară parcă aducea pe aripile ei nește tonuri de violină și de pian... ne apropiem și înțelegem melodia unei cântări vechi. Tu știi că cine a cântat!... Mergeam lângă tine tăcut... Acor-durile armonioase multe îmi reaminteau în memorie, multe, cari trăiau numai ca gând, dorință, speranță, sau dor.

Mi-a venit atunci în minte casa noastră, cu grădina plină de flori, unde mi-am petrecut eu copilăria, curtea cu florile frumoase, udate zilnic de surorile mele; toată bucuria și veselia copilărească împetrită cu supărare și năcaz; dragostea din prezent; lupta din viitor.

Și precum după Orfeu pietri și valuri alergau când scotea glas din coardele lirei lui, așa alergam noi oătră acordurile acele. Era o compunere a romanței, baladei, sonetei și a elegiei. O jale, o dragoste fără speranță, un dor trist, o dorință nespuse, o speranță amăgitoare erau pronunțate în compoziția acea.

Putea să fie dragostea curată a flăcăului din satul cu păduri, lunci, poene și singurătate dumnezeiască; putea să fie durerea amară a ciobanului depărtat de coliba acoperită cu trestie, de oile lui dragi, de locurile cu păduri, preluși și izvoare și dus departe, pe locuri sgomotase, unde nu aude dangătul clopotelor oilor, nici șop-

titul de dragoste al Anuței. Nu vede câmpuri verzi, numai când merge cu pușca în spate la „muștră” și nu bea apă rece din donița iubitei lui la izvorul ce curge cu așa sunet misterios.

Noi am stat mult sub fereastră, fără să zicem ceva...

Însă să lăsăm acestea, să te întreb că tu mai aduci-ți aminte de mine și de timpul petrecut laolaltă? Edat-ai cartea care să cuprindă programul unui învățător de pe sate? Ori tu ideile acelea le-ai pus în praxă? De ce nu-mi scrii?!

Aducându-mi aminte de cartea proiectată, — despre care de atâtea ori îmi vorbeai, — souză dacă iară înlătur vâul de pe unele momente din trecut.

Eram în pădurea din marginea orașului unde mergeam în timpul liber, pentru a învăța o liturgie ca să cântăm și noi la biserica românească. Vezi, acum mă mir eu de curajul nostru. Să ne fi prius directorul care nu suferea nici o manifestare românească, fie aceea oricât de neînsemnată, era vai de noi. Însă am avut noroc.

Tu erai „conducătorul”, tu ai compus liturgia, tu ne scriai notele, că noi eram cam lenși, și în pădure tu mergeai înainte ca să ne afii un loc potrivit, — în toate zilele altu!, — și tot tu ne și adunai în jurul tău.

pic de combinare și explicare, că de unde provine cutare cifră și cum se înțelege. Fiecare cifră statistică e o învățătură întreagă, despre care se pot ține prelegeri, se pot face concluziuni în fel și formă, prin ce se contribuie la educația poporului în mare măsură.

Să lărgim deci programul si-
noadelor — prin muncă și studiu
asupra vieții poporului, și să ope-
răm în sinoade nu numai cu cifre
seci, ci cu idei salutare și vom afla,
că sinoadele, departe de a fi mași-
nării ruginite, ce împiedică funcțio-
narea, dimpotrivă, ele stimulează
progresul bisericesc.

Vasile Gan
protopop.

Alegerea dela Oravița.

În urma răposării regretatului *Co-
riolan Brediceanu* se va face alegere
nouă de deputat în cercul electo-
ral al Oraviței, comitatul Caraș-
Severin. Comitetul central al ace-
stui comitat se întrunește mâine, Joi,
pentru a stabili termenul de alegere,
punându-l probabil pe una din zi-
lele prime ale lunii Martie. Can-
didatul partidului național român e
domnul *George Pop de Băsești*, pre-
zidentul partidului, iar cu program
constituțional a candidat domnul
Dr. Siegescu, profesor gimnazial în
Budapesta.

Banca ungară. Consiliul de mi-
nistri a acceptat proiectul prim-ministru-
lui *Wekerle* cu privire la rezolvarea che-
stiei băncii. Se zice, că e proiectată o
bancă de cartel, înființată de aceiași oa-
meni (acționari) în Viena și în Budapesta,
cu conducere separată. Prim-ministrul no-
stru a fost zilele trecute la Viena, și a
fost primit în audiență la palat, probabil
pentru a comunica M. Sale proiectul gu-
vernului maghiar. A avut apoi întâlnire
cu ministrul comun de externe și cu mi-
nistrii austriaci.

Asociațiunea arădăne.

În Arad a fost Joi o frumoasă săr-
bare culturală românească. Asociațiunea
națională arădănească pentru cultura poporu-
lui român și-a ținut adunarea generală,
în ființa de față a unui public foarte nu-
măros. Erau adunați la un loc peste trei
mii de oameni, inteligenți și țărani. Atăta
interes nu s'a manifestat nici odată față
de această instituție culturală a noastră,
nici în zilele ei de glorie, ca de astădată.
Semnul, că se simte trebuința, ca ea să
fie adusă la viață nouă, după cum credem,
că după atăta vreme de tănăire, va și în-
cepe de fapt să iee un avânt nou, spre
binele și mărirea neamului nostru.

Impunătoarea adunare generală s'a ți-
nut în sala festivă a consiliului comunal
din Arad, care s'a umplut de lume româ-
nească. S'a deschis la orele 10 dimineața
prin P. C. Sa Protosinocel și directorul
seminarului din Arad *Roman R. Ciorogariu*,
ca imputernicit al P. S. Sale, Episcopului

- Măi Oltene!
- Măi Bănățene!
- Măi Țopule!
- Măi Ciocoiule!

Răsună pădurea de glasul tău.

Eu știam, că am să răspund la cu-
vintele ultime. Acum însă am pățit-o, eram
prea departe de tine, și apoi mai și ziceam
din violă un cântec adus de acasă și nu
te-am auzit. Atunci tu ai pus în vibrațiune
toate tonurile prietenilor noștri. Pădurea
răsună, iar eu v'am auzit.

Atunci re-ai ținut iarăși un discurs,
ca totdeauna: „Mă! în cine nu trăiește
muzica și care nu se încântă de ea, acela
e aplicat spre tradare, violență și răutate.
Sufletul lui e monoton ca noaptea, iar ce
simțeste e întunecos ca iadul. În atare om
nici odată nu v'aredeți“...

Ne-am ocupat locurile, tu ai dat sig-
nalul, și noi am intonat încet: *Sfinte Dum-
nezeule...* Pădurea răsună... aerul s'a pus
în mișcare... valurile deuceau acordurile
departe, până la Dumnezeu, că eșeau din piep-
turi curate și sincere. Peste pădure cu în-
cet se lasă amurgul de seară, pasările
nu mai cântau, era o liniște și tăcere mor-
mântală, numai din mijlocul ei se auzeau
tonurile noastre: *Doamne strigat-am către
tine...*

Ioan I. Papp, președintele de onoare al
Asociațiunii arădăne, care din motive să-
nitare a fost împiedecat să iee parte în
persoană la adunare.

Preacuvioșia Sa a rostit în fața nu-
mărosului public următoarea vorbire de
deschidere:

„Onorată adunare generală! Doam-
nelor și domnilor! Cu sfială ocup locul
ilustrului nostru preșident, împiedecat prin
forță majoră, dela bucuria de a vă vedea
adunați în jurul său, ca împreună lucră-
tori la idealul culturii românești, care
ne-a întrunit astăzi în număr atât de fru-
mos. Întrunirea dvoastră este o mărturie
vie, că Asociațiunea arădănească n'a murit, ci
a dormit numai, dacă de dormitare se
poate considera și modesta activitate de
reconstruire, ce a desvoltat-o dela reactiva-
rea sa. Mai sunt suflete inspirate de
dorul de a lucra pentru „înaintarea lite-
raturii române și a culturii sociale“, pre-
cum este scris în primul § al „Asociați-
unii naționale arădăne pentru cultura po-
porului român“, isvorât din sufletul iubi-
tor de neam al înaintașilor noștri.

Mijloacele pentru realizarea idealului
nostru cultural sunt clar indicate în sta-
tute: a crește o generațiune pentru știință,
artă, industrie, comerț, agronomie; a
honora pe învățătorii cei buni, pe scrii-
torii români la editarea lucrărilor literare;
a sprijini școalele; a întemeia o biblio-
tecă; a susține o localitate ca centru de
întrunire socială. Cu un cuvânt a forma
aceea lume intelectuală, care ne face po-
sibil progresul civilizațiunii, de sub care
nu ne putem subtrage sub nici un cuvânt
istoric, dacă e să nu fim dripiți de el ca
vermii pământului.

Aceste înțelepte dispoziții din sta-
tute deosează, că întemeietorii acestei
Asociațiuni n'au fost numai oameni de
inimă, ci și bărbați luminați, cu prevederi
largi în tainele desvoltării unui popor.
Decretarea chestiunilor noastre vitale de
chestiune culturală e o înaltă concepțiune
a problemei noastre de existență. Acest
punct fix are să rămână ideea conducă-
toare a tuturor lucrărilor Asociațiunii.

Direcțiunea Asociațiunii s'a achitat
și până acum de această datorie, între
marginile modestelor condiții ce i s'au
dat dela reactivarea Asociațiunii, înfrun-
tând greutatea împreună cu relăviera
unui corp bolnav: a distribuit din an în
an modeste ajutoare mai ales pentru ti-
nerii dedicați carierei industriale și a ego-
nizat pe lângă aceasta modestul capital
despre care vi s'a va refera. Dela dvoja-
stră, doamnelor și domnilor, depinde, că
lucrarea ei să devină tot mai intensivă și
să se estindă asupra tuturor ramurilor cul-
turale indicate în statutele Asociațiunii.

Muncă și jertfă vi se cere dar, doam-
nelor și domnilor, în numele culturii ro-
mânești. Un popor care nu este capabil
de muncă și jertfă nu este vrednic de
viață. Cel tare să vină întru ajutorul celui
slab, aceasta este rațiunea asocierii în ju-
rul unui scop comun: așa se creiază in-
dividualitățile mari sociale, așa s'au înal-
țat popoarele culte de astăzi.

Cultura n'are hotare, ea este un bun
comun al tuturor neamurilor, — lumina
ei tuturor luminează. Dela noi depinde
să aducem, prin muncă și jertfă, sub a-
coperământul ei toate breslele societății
noastre și prin aceasta să intrăm în con-
certul popoarelor culte și fericite. Când
va fi mai puțină miserie, va fi mai puțină
și tăgăuirea și ciocnirea, intra et extra
muros.

De rândul facultăților noastre cultu-
rale, avem mărturia vremilor trecute și
prezente, că neam mai ales decât al no-
stru nu este, atunci când se avântă în
curentele culturale. Fie ca această zi de
sărbătoare să răzândească momentul unui nou
avânt în viața noastră culturală de pe
acest pământ binecuvântat de Dumnezeu,
unde suntem chemați a trăi și muri, în
cinste și cu sfârșit creștinesc. Posterita-
tea va fi îndreptățită să se pronunțe, că
ce întrebuintare am făcut de talentul moș-
tenit dela străbunii noștri. Și pentru tim-
pul nostru noi avem să răspundem.

Inspirat de această gândire și sim-
țire, vă zic, doamnelor și domnilor, un
călduros bine ați venit sub steagul cultu-
rei românești, și declar deschisă ședința
adunării generale a „Asociațiunii națio-
nale arădăne pentru cultura poporului ro-
mânească“.

După ce se liniștesc aplauzele dl. R.
Ciorogariu anunță, că „Asociațiunea“ din
Sibiu e reprezentată prin dl. *Em. Ungu-
rian* din Timișoara, Societatea pentru fond
de teatru, prin dl. *Procopiu Giulescu* din
Radna. Adunarea îi acclamă viu.

Se ridică apoi dl. *Vasile Goldiș*, di-
rectorul asociațiunii și în mijlocul unei
soleme tăceri rostește discursul următor:

„Prea Cuv. și m. on. dl. preșident!
Onorată adunare generală! Simțesc o a-
dâncă emoțiune, când în calitate de prim-

director al Asociațiunii din Arad pentru
cultura poporului român întâia dată mi-se
dă prilej a mă adresa on. adunării gene-
rale.

Fiu al comitatului Arad, dar din toată
copilăria crescut în acest oraș, sunt cu-
prins de deosebită mândrie, când văd cum
Românii din provincia Aradului arborează
aici din nou mândrul steag al culturii ro-
mânești.

Aradul nu este lipsit de tradițiile a-
cestei culturi.

Sunt acum aproape o sută de ani,
de când în acest oraș la anul 1812 s'a în-
ființat cea dintâi preparandie românească.
Această școală a avut între luminătorii săi
pe *Dimitrie Tichindeal*, unul dintre făclile
neamului nostru. Pe acest pământ și a
desvoltat *Moise Nicodan* eroica sa luptă
pentru desrobirea bisericești strămoșești din
ghiarele slavismului. Și când după apu-
nerea vremurilor amare ale iobăgiei, Ro-
mânii din țările de sub coroana Sfântului
Stefan au început să și ridice ochii umezi
de lacrimile durerilor seculare spre lu-
mina înveselitoare a cunoștinței, când în
țara Ardealului la anul 1861 sub ocroti-
rea celor doi mari arhieri români *Andrieu
baron de Șaguna* și *Alexandru Ștencu Șuluf*,
ei au înființat cea dintâi societate cultu-
rală, Asociațiunea transilvană pentru lite-
ratura română și cultura poporului român,
atunci numai decât în anul următor 1862
dintre toți Românii locuitori în țara pro-
pria a Ungariei, arădăanii au fost aceia,
cari au înființat aici în Arad Asociațiunea
națională pentru cultura poporului român
nu numai a poporului din Arad și pro-
vincia arădănească, ci pentru întreg poporul
român din Ungaria proprie, căci după sta-
tutele ei membrii acestei Asociațiuni pu-
teau și pot să fie toți Românii, locuitori
ai patriei ungare. La primul apel popo-
rul românesc din aceste ținuturi, dornic
de lumină și învățătură a dat suma de
60 mii de coroane pe altarul luminării
sale. Și cine răsfățează filele prăfuite din
istoria mișcărilor acestui popor de prin
anii 1860, cu duioșie se poate convinge
de furtunoasa svârcoire a acestor români,
ca să iasă din negura neștiinței la lumi-
nișul dulce al culturii.

Ca orice epocă de avânt cultural, a
zămislit și vremea aceasta pe poetul as-
pirațiunilor sale în persoana lui *Iulian
Grozescu*, ale cărui poezii le-a editat în
anul 1869 aici în Arad cu tiparul lui *Ste-
fan Gyulai* românul vrednic de aducere
aminte *Mircea B. Stănescu*. E aproape
uitat cu desăvârșire la intelectualii români
numele lui *Iulian Grozescu*, dar țărani
de prin satele noastre declamează și as-
tăzi poezia:

Unde, unde moș Martine?
La biserică vecine,
Să mă rog mai câte-odată
Pentru lumea cea stricată.

Soarta fatală a smuls aripile Asocia-
țiunii noastre și avântul de cultură a fost
înlocuit prin o muribundă lăcărare. Din
palatul de pe piața principală a Aradului
Asociațiunea s'a ascuns prin odaite plătite
cu modestă chirie și în urmă se părea
că i-a încetat răsuflarea.

Nu merita soarta aceasta harnicul popor
românesc din preajma Aradului, căci el și
în aceste vremuri de lăcărare a dat din
sănul său scriitori ca *Ioan Slavici*, care
prin condeiul său invălit în farmecul dul-
celui nostru graiu a creiat la cele 3 mili-
oane de români din Țara Ungurească o
nouă epocă de progres a limbii românești,
apoi pe *I. T. Mera*, tot din satul cel vestit
al Șiriei, care a scris puțin, dar ceea ce a
scris, sunt adevărate perle în literatura
românească.

Năzuințele spre cultură ale românilor
arădăni s'au concretizat mai pe urmă în-
tr'un ziar apreciat de toți românii, iar as-
tăzi, iată, văl redeșteptându-se din som-
nu-i adânc Asociațiunea națională din
Arad pentru cultura poporului român.

E nespus de mare chiemarea acestei
Asociațiuni. Ea trebuie să fie mama ocroti-
toare a limbii românești aici la margi-
nile cele mai spre apus ale neamului no-
stru. Ea are menirea să fie cheșul, care
să ne unească pe toți pentru gustarea
fructelor dulci ale culturii. Ea are să în-
tre adânc în viața sâtenilor noștri, să le
îndrepte morăvurile, să i învețe a cunoa-
ște puterea unirii în cugete și în simți
și să le arate foloasele traiului sănătos, să
le deschidă calea pardoșă cu aur a mun-
cei folositoare. Ea trebuie să și câștige
ca scump tovarăș cantarea românească,
doina cea de dulce jale, ea trebuie să im-
podobească veselie a dansul românesc,
ea are chiemarea să potențeze frumusețea
trupului nostru cu fermecătorul port ro-
mânesc.

Prin muncă stăruitoare, cu înțeleaptă
chibzuială și mai presus de toate produ-
cându-se și întărindu-se tot mai mult în
societatea românească a provinciei arădăne
simțul solidarității culturale, avem nădejde

a ne apropia de sublimile scopuri ale
scumpei noastre Asociațiuni.

Simțesc adierea caldă a vântului de
primăvară, aud baterea lină a aripelor, ce
se pregătesc la sbor și un simț cald de
mulțumire mă cuprinde, când mă văd păr-
taș la învierea veselă a Asociațiunii națio-
nale din Arad pentru cultura poporului
român.

Cu glas tremurând de emoțiune vă
strig: Înainte cu Dumnezeu!”

Dl. *Em. Ungurean*, în calitate de re-
prezentant al Asociației, ține următorul dis-
curs de salutare:

„Onorată adunare generală! Sunt
înărcinat prin partea comitetului central
al Asociațiunii pentru literatura română
și cultura poporului român să-l reprezenta
în adunarea de astăzi a d-voastre.

În proporțiune cu poporul român
din Ungaria, noi avem preaputine socie-
tăți culturale, deci e lucru natural, că a-
tunci când una din aceste societăți, între
cari se numără și Asociațiunea culturală,
vine și dă sămna de viață, celelalte socie-
tăți culturale românești simt o bucurie,
că văd sporindu-se numărul soților de
muncă, cari vin a conlucra la propagarea
culturii poporului român.

Oaorată adunare generală! În tim-
puri vechi, încă până înainte de un secol,
pe terenul cuceririi, cultura n'a avut rol
însemnat, popoarele mai mari cu cultura lor
națională au fost inofensive față de po-
poarele mai mici; în acele timpuri fiecare
neam în năsuința sa culturală s'a mărginit
numai la sine singur, a grijit numai ca
păturile sale proprii să facă progres în
cultura sa națională; nici n'au gândit ca
să obtrudă cultura sa și altor neamuri;
urmarea în acele timpuri a fost, că fie-
care popor după pricoperea sa, după în-
clinările sale naturale, și după puterea sa
de viață, de nime conturbat, s'a năzuit
a-și cultiva limba, literatura și societatea
sa națională.

Acum însă în timpurile mai noi nea-
murile mai tari, și de soarte mai favorizate
încep a ataca cultura națională a neamu-
rilor mai mici; în detrimentul acestora în-
cep o acțiune culturală eșpanzivă, se ni-
zuiesc cu ajutorul culturii lor naționale
a face cuceriri din păturile neamurilor cel-
lor mici, ca în acest mod să se întărească
și mai tare; în aceasta a lor acțiune de-
vin apoi violente și atacătoare față de
cultura națională a neamurilor mai mici.

Acum se naște întrebarea că neamu-
rile mai mici, atacate în limba și cultura
lor și prin aceasta în ființa lor națională,
în ce mod și cu ce mijloace au să-și a-
pere cultura și ființa lor națională.

În această acțiune de apărare po-
poarele mai mici au trei factori decizatori
de a se cultiva și a se păzi de atacurile
culturii străine, și adevă:

Au să-și apere și păstreze limba lor
moștenită dela părinții lor; — spre acest
scop au nu numai exclusiv a o folosi:
între sine, dar a o și polei și curăți de
elemente străine, a o nobilita, și desvolta
în acest mod, ca toate păturile neamului să
nu fie avizate în viața lor socială la limbi
străine; limba ține la popor în memoria
originea lui, îi conservă individualitatea
națională, prin limbă se deosebește un
neam de altul; individul sau familia, care
își perde limba națională, se perde în e-
lement străin; un neam când își perde
limba, naționalicește înceată de a trăi,
dispare din sinul popoarelor vii, limba
însemnează atăta cât viața națională.

Al doilea factor ca mijloc de apă-
rare e literatura națională; literatura na-
țională cu produsele ei, cărți sau jurnale
promovează cultura națională și susține
în popor conștiința națională; deci nea-
murile mici în interesul conservării lor,
au datorința a-și sprijini și desvolta li-
teratura lor națională în acest mod, ca dife-
ritele pături ale neamului să poată afla în
literatura proprie destul material, ca să
poată ține pași cu progresul general de
cultură al altor neamuri; dacă literatura
unui neam e săracă, atunci păturile alfa-
bete sau știutoare de carte se folosesc de
produse de literatură străină, iară o li-
teratura străină se incuibă în sufletul po-
porului spirit străin, și cu intrarea spiri-
tului străin înceată conștiința națională
și iubirea de neam.

Al treilea factor de apărare este
viața socială; neamurile mici numai așa
se pot apăra de atracțiune și de înghi-
țire din partea neamurilor mai mari, dacă
își vor forma, cultiva și păstra viața lor
socială națională; viața socială națională
susține limba, datinele, portul, jocurile,
cântecele, reminișcențele și tradițiunile
naționale, adevă susține toate atributele,
cari constituiesc individualitatea națională;
deci neamurile mici în viața familiară și
socială au a să ține departe de societatea
și cultura altor neamuri, pentru că îndă-
tăce unele pături ale neamurilor mici încep
a se amesteca în societate popoarelor mai

mari, atunci la cele mici încep perderile, cari cu timp duc la pierirea lor.

Deci popoarele espuse atacurilor în limba și cultura lor, au să-și cultive și apere limba, literatura, și societatea lor națională, dacă vor să se susțină între popoarele vii.

Când acum vă exprimăm dorința comitetului Asociației, ca prevedința să binecuvinteze rodul muncii d-voastră, am onoare a vă saluta.

Dl Procopiu Givulescu, în calitate de reprezentant al Societății pentru fond de teatru, rostește următorul salut:

„Cuvioșia Voastră, dle președinte! Onorată adunare generală! Cu o nespuse bucurie am luat asupra mea onorifică sarcină de a reprezenta la această ilustră adunare pe sora dulce a Asociației aradane și a o saluta pe aceasta în numele societății pentru fondul de teatru român.

Marea mea bucurie se rapoartă la faptul, că bărbaii puși astăzi în fruntea acestei instituții culturale au înțeles glasul poruncitor al vremilor și s-au hotărât a relua frul întrerupt al activității acestei asociațiuni.

Asociațiunea națională aradană a fost întemeiată de oameni mari ai neamului nostru, cari în toate acțiunile lor au fost conduși de dorul ferbinte de a îndruma dezvoltarea noastră culturală pe calea progresului și a înaintării. Mîntea lor luminată a înțeles adevărul, că pentru răspândirea culturii noastre genuine, care este cea mai puternică și mai sigură bază a existenței noastre ca individualitate etnică și culturală, nu este suficientă numai activitatea dezvoltată de instituțiile noastre de creștere, de școalele noastre, ci avem arzătoare trebuință de instituții culturale, de asociațiuni și societăți, cari prin mijloace potrivite, prin oferirea de lectură bună și folositoare, prin dezvoltarea gustului și a dragostei pentru arta națională, prin strângerea într'un mănunchiu a tuturor elementelor iubitoare de artă, literatură și toate manifestările culturale românești să creieze în suflet-le noastre ale tuturor sentimentul de comunitate sufletească, cu cari înarmat fiind un popor, răzbește cu asurință toate piedecile ce se pun în calea dezvoltării lui firești.

Măreția adunare generală de astăzi, iubirea neprihănită pentru cultura neamului pe care o nutrește conducătorii actuali ai Asociațiunii, sunt tot atâtea chizișii, că Asociațiunea națională aradană își va implini cu scumpătate sublima misiune, în serviciul căreia au pus-o întemeietorii ei.

Fericit de a vedea Asociațiunea aradană lucrând în ogrorul culturii noastre alături de celelalte societăți culturale ale noastre, în n-tele societății pentru fondul de teatru român o salut din inimă și zic: Asociațiunea națională aradană: vivat, creșcat, floreat!

Secretariul Asociațiunii, profesorul V. Micula, citește acum raportul general al direcțiunii către adunarea generală, primit cu dese aprobări, cassierul și bibliotecarul Asociațiunii își citește asemenea rapoartele lor, iar dl Iosif Moldovan face un esposeu despre activitatea culturală a reuniunii învățătorilor români din Arad, în urmă se aleg comisiunile pentru censurarea rapoartelor direcțiunii și pentru înscrierea de membri noi.

Urmează conferința dlui Gh. Fopp despre limba literară românească din Ardeal, apoi alegerile. Au fost aleși: Președinte P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp, vicepreședinte P. C. Sa Protosinelul Roman R. Giorogariu, și Dr. Nicolae Oncu, notari Sever Bocu și Emil Monia. Prim-direc-tor Vasile Gold's, al doilea director Dr. Stefan C. Pop, notar Vasile Micula, cassier V. Antonescu, bibliotecar Moise Popovici, esactor Ioan Moldovan, econom Constantin Don, iar membrii în comitet: Mihail Veliciu, Dr. Ioan Săciu, Sava Raicu, Petru Truția, Gh. Parcaru, Dr. Cornel Iancu, Dr. Laurian Luca, Iuliu Olariu, Iosif Moldovan, Nicolae Mihulin, Dr. Iustin Săciu și Dr. Gh. Ciuhandu, fisc Dr. Iustin Marșieu.

Comisiunea pentru înscrierea de membri noi raportează că s-au înscris 43 de membri fondatori și 81 ordinari. Suma totală subscrisă face 4460 cor, iar averea de până acum a Asociațiunii aradane 19.491 08 cor.

Comisiunea pentru examinarea raportului general încoș și face propunerile și observările, apoi prezidentul înhide adunarea la orele 12 și jumătate din zi. Răspunde preotul D. Popovici, mulțumind direcțiunii pentru activitate și prezidentului pentru conducere.

La orele 2 a fost banchet mare la „Crucea Albă” cu toate frumoase, iar sara un bal splendid românesc, în sala mare dela „Crucea albă”. S'a început la orele 9.

NOUTĂȚI.

Serata dela Asociație. Duminecă, în 14 Februarie s'a aranjat în sala dela muzeul Asociațiunii o serată muzicală cu o programă variată și interesantă. În două piese pentru pian compuse de Raff „La fileuse” și Murășan „Olteanca”, am admirat pe doara Olivia Bărdosy, care dovedește o distinsă cultură muzicală. Cântecul de Dima „Stefan-Vodă și codrul” și „Știi tu mândro” au fost cântate de dna M. Crișan cu măiestria cunoscută. „Rapsodia românească”, de Sahla, pentru violină cu acompaniamente de pian a fost interpretată de dl Crețu, un bun violinist, cu mult sentiment. „Aria” de Mendelsohn, din oratorul Iie, a dat nou prilej dnului Murășan să ne încante cu baritonul său puternic, de un timbru foarte simpatic. Dl O. t. Goga a citit câteva din poeziile sale. La sfârșit un frumos terzet din opera „O noapte din Granada”, cântat de doamna V. Triteanu și domnii Murășan și Roșca, a terminat programa seratei, care a fost una dintre cele mai reușite, ceea ce este a se aștribui îndeosebi gustului artistic al dnei M. B o e, care a susținut și acum acompaniamentul de pian la toate piesele. Publicul sibilian între care și câțiva străini a fost foarte numeros și deplin mulțumit cu lucrările de artă ce i s'au oferit.

Pentru nenorociiții din Italia. În urma colectei întreprinse de consistoriul arhidiecezan pentru nenorociiții din Italia au intrat până acum la cassa arhidiecezană colecte din comunele bis.: Calien, cor. 8, Blasel cor. 14-44, Satulung bis. Arhang cor. 57.08, Rășinari cor. 21-36, B. Bistrița cor. 27.90, Baica cor. 5, Ațel cor. 10.20 Cernatu cor. 35.36, Bucium-Poieni cor. 50-40, Bruia cor. 18.10, Mesentea cor. 14-50, Fzeș Sănpetru cor. 28-38, Brașov-Dârste cor. 36.94 Trâmcoiele cor. 10-04, Sănpetru (Brașov) cor. 48, Rapoltu-mare cor. 18-38, Romoșel cor. 45.50, Sănbenedic (M.-Oșorheiu) cor. 4-70, Frăua cor. 8-28, Răcăuș cor. 12-58 Toarela cor. 7-40, Sometfalau cor. 30.10, Șteul-mare cor. 12.70 Ighiu cor. 18.20, Ciceiu Poieni cor. 13.20. Coveș cor. 16.90, Luncoiul de jos cor. 12.50, Fofeldea cor. 15-20, Alba-Iulia-Oraș cor. 27-50, Totoiu cor. 20, Nădăștia de sus. 13.20, Bod cor. 43.84, Bucium Mun-tari cor. 6-10, Abrud cor. 7, Nucet cor. 17.80, Măghernu cor. 13.60, Luncoiul de sus cor. 6.80, Țințari cor. 16, Presaca cor. 2.90, Mercurea cor. 13.30, Loman cor. 13-20, Draoș cor. 11.70, Sebeșel cor. 20 Slimnic cor. 26-78, Ocna de sus cor. 22.60, Roșia (Sibiu) cor. 9-30, Bodia cor. 10, Colibița cor. 4-20, Sibiu, sub. Iosef. cor. 4, Ilimbav cor. 4-70, Copsa mare cor. 4-08, Râpa de sus cor., 11-40, Cacova (Sălișt-) cor. 15, Șirnea cor. 14-26, Coruieni cor. 17-70, Cetea cor. 74-08, Barcan cor. 10.59. Suma cor. 1062.92.

Dar pentru Muzeul Asociațiunii. Dl Parteniu Cosma, directorul executiv al institutului „Albina” în Sibiu, și-a răscumărat felicitările de ziua onomastică contribuind 50 cor. în favoarea Muzeului Asociațiunii. Mulțumim și pe această cale generosului donator în numele comitetului central. Sibiu, 16 Februarie 1909. Preșidiul Asociațiunii: Iosif Sterea Șuluțu.

Balul mascat al tinerilor nostri, după cum aflăm, promise a fi foarte interesant. Fără a avea pretenția unui bal de rigoare, nu va fi nici o petrecere simplă cu joc, ci o serată amuzantă de carnaval. Între altele se vor aranja câteva jocuri de cotilion de tot moderne. În vederea distracțiilor deosebite la această petrecere, publicul manifestă deja un interes vădit și participarea promise a fi foarte numeroasă, mai ales că beneficiul net este destinat unui scop cultural românesc.

Recurs de nulitate respins. Învățătorul pensionat în Caransebeș, dl Nic. Amos Tulea fusese osândit pentru agitare, cuprinsă într-o serie de articoli apăruiți în „Renașterea”, la șase luni închisoare de stat. Sentința aceasta a tribunalului din Timișoara a fost acum aprobată la Curie, care a respins recursul de nulitate.

Ucigaș achitat. Nic. Wolf, locuitor bogat în Băttaszek și-a împărțit averea întreagă între fiicele sale, sperând că ele la rândul lor îl vor întreține. S'a dus întâi să locuiască la fiica sa cea mare, măritată după un Iosif Werner. În casa fiicei sale bătrânul a fost rău tratat; mereu injurat și în sfârșit izgonit. Atunci, în amărăciune, tatăl și-a împușcat fata. Tribunalul din Szekszárd, pe temeiul verdic-tului juraților, l-a achitat.

† Maria Gămulea, mama domnului Vasile Gămulea, funcționar la „Albina”, centrala din Sibiu, a decedat în etate de 81 ani, înmormântată fiind după rîtul gr. ort. în cimitirul central din loc. Odih-nească în pace!

De unde vine răul? Un grup de deputați unguri discutau într-una din zilele trecute în cularele camerei ungare asupra greutăților de a înjgheba viitoarele partide parlamentare. Ministrul Andrássy luând vorba, le-a zis: „Tot răul vine de acolo, că vă certați cu toată lumea, cu casa domnitoare, cu Austria, cu naționalitățile, cu Croații, cu Jidani, cu muncitorii, cu toți”.

Cas de moarte. Nemiloasa moarte a răpit la 3/16 Ianuarie a. c. pe vrednica preoteasă Maria, soția evlaviosului preot Petru Stanciu din Blajeni Sat (op. Zarand), fiind abia de 28 ani. Pe răposata o dep-lânge întristatul său soț, părinții iubitori, Caudiu și Florica, copilașii minorenii: Caudiu, Florica, Elena și Nicolae, toți parohienii și numeroșii cunoscuți, căci a fost mamă, preoteasă și soție vrednică și credincioasă. În mormântarea s'a făcut cu evlavie cuprinsă în ceremonialul bis. noastre prin preoții: I. Brău St. Hărăguș, S. I. Rusu, I. Sortan și M. Popovici. De față au fost fruntași din comună (notarul, învățătorul și soțiile lor) și alți bărbai vrednici, apoi popor numeros. Fie-i țarina ușoară!

Al 142-lea! Cassariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu” a solvit ajutorul statutar după răposatul membru George Apăsan, econom fost membru în direcțiune.

Acesta este al 142 lea cas de moarte din sinul Reuniunii române de înmormântare sibieni.

Dare pe cei neînsurați. Toemai acum se fac la noi reforme privitoare la dări. Proiectele însă nu conțin nimic de-spre un fel de dare, care de mulți ani amenință pe burlacii unor țări, unde sporul populațiunii lasă de dorit. Unii sociologi afirmă, că neînsurații decât să plătească statului o dare simțitoare mai bucuros ar intra în jugul căsătoriei. Bulgaria se pare că primește părerea aceasta. Din Sofia se scrie, că Sobrania a votat acum darea pe burlaci, și conform legii fiecare bulgar neînsurat, dacă a implinit etatea de treizeci de ani are să plătească dare.

La fondul „Victor și Eugenia Tor-dășian” pentru înzestrare fetelor sărace au mai dăruit: Vasile Mateiu, paroh (Lancrăm) soția sa Iustina și fiia lor Emiliie, 60 bani; I. Petrișor, par. (Alțina), 20 bani; Vasile Văja, inv. (Boholț) 1 cor.; Tasi Boiu, trecând în funcția la filala „Albinei” din Brașov, 2 cor.; I. Cioran, faur (Mer-curea), 40 bani; oaspeții n-ou căsătoriilor Ilie Baciu cul. tip., cu doara Frieda Petkovsky, prin Nic. Ișan, pilar, cor. 10.

P-trecere în Blaj. Tinerii meseriași din Blaj invita la petrecerea ce o va aranja Sămbătă, la 20 Februarie st. n. în sala hotelului „Univers”. Începutul la 8 ore seara. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. 20 fil., de familie 3 cor. Venitul curat e destinat în favoarea societății meseriașilor, pentru fondul ajutorării vădu-velor și orfanilor de meseriași. Bătaie cu confetti și poștă umoristică.

Mulțumită publică.

În nemărginita noastră durere în urma pierderii prea iubitului nostru soț, tată, ginere, văr, cumnat și unchiu Coriolan Brediceanu, ne-a servit spre nespuse mângăiere partici-parea marelui public, a prietinelor, cunoscuților și binevoitorilor la doliul nostru. După ce nu suntem în situațiunea de a mulțumi fiecărui separat, rugăm pe toți cei-ce ne au condolat în persoană și prin scrisori și depeșe, pe toți cei ceice au participat la ul-timul onor pămăntesc, pe toți ceice au depus coroane pe sicriu ori au răscumpărat aceste într'un scop umanitar, pe membrii tuturor delegați-unilor cari s'au prezentat, pe oratorii dela actul funebru, pe Reuniunile de cântări cari au luat parte corporativ la funeralii și în fine pe toți ceice au luat parte la durerea noastră, să primească pe această cale expresiunea celei mai sincere mulțumite și recu-noștințe.

Adănc întristată familie.

Cărți și reviste.

Povești populare din Bănat, cu- lese din gura poporului, de George Cătană, învățător. Partea I și II. Editura libră-riei Ciureu în Brașov. Prețul volumului I 50 bani, volumului II 60 bani.

Neamul românesc literar, numărul 2 pe Februarie 1909. Are un sumar bogat și interesant. Se tipărește în Vălenii de munte, în tipografia „Neamului Romă-nesc”. Poate fi abonat și prin librăria arhidiecezană din Sibiu.

O seară la stână pentru pian de Ciprian Porumbescu a apărut de curând în a 3-a ediție publicată de sora compozito-rului, dna Mărioara Rațiu, și se afla de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu cu prețul de 1 cor. și 10 bani porto. Tot aci se afla și *Potpourii* din opereta „Crai nou”, ediția 5 a cu prețul de 2 cor. și 10 bani porto.

Liturgia pentru 3 voci egale (de copii sau bărbai), de T. Popovici, prof. de muzică la seminarul „Andreian” din Sibiu, a eșit de sub tipar în a 2 a edi-țiune revăzută și completată. Lucrarea se întinde pe 20 pagini cuart și cuprinde pe lângă cântările liturgiei sf. Ioan Gură de-Aur încă următoarele cântări ocașionale: Căți în Christos, Crucii Tale, Christos a Inviat, răspunsurile la ecotenia morților, un al doilea Cheravie și axioma „Cuvine-se cu adevărat”, acesta din urmă pentru 4 voci de bărbai. Liturgia se vinde în le-gătură de lux și e cea mai bogată, dar totodată și cea mai ieftină dintre toate publicațiile de acest fel dela noi. Prețul unui exemplar e 3 cor. La comande de cel puțin 10 es., prețul unui es. e numai de 2 cor. Astfel pe lângă jertfa materială mică, fiecare cor poate să-și procure aceas-tă liturgie în un număr de es. potrivit cu numărul cântăreților, evitându-se pe ca-lea acesteia greutatea copierii și neajun-surile multe ce se ivesc în urma greșeli-lor ce se străcoară de regulă în manus-cripte. Se poate comanda dela autor sau dela librăria arhidiecezană din Sibiu, prin ramburs sau trimițând banii înainte.

Oficială.

Onor. preoți sunt poftiți a se grăbi:

- a) cu trimiterea discului metro-politan dela 6 Ianuarie;
- b) cu achitarea premiului de a-sigurare pentru edificiile bisericești;
- c) cu solvirea taxei la fondul de pensie.

Poșta redacției.

I. P. în A. Părerea noastră este, ca toți clericii să se grăbească a ocupa pa-rohiile vacante și a nu perde vremea cu nădejdi dubioase, căci nu se poate pro-vedea ce va aduce ziua de mâne, poate chiar dispoșiți și mai rele pentru ei.

Cereți întotdeauna Aspirin în „Tabletele noastre originale”.

Fabricate de coloare, odinioară
Friedr. Bayer & Co., Elberfeld.

Teatru german.

Mercuri: *Fräulein Josette, meine Frau*, comedie franceză.

Joi: în beneficiul artistului Gerold: *Der Pfarrer von Kirchfeld*, piesă populară.

Slăbiciunea

fie trupească sau după vre-o boală dispare în curând și întoarcerea repede spre sănătate și putere se asigură prin Emulsiunea lui SCOTT.

8 (270) 3-4

Pentru cerul gurii și stomah gingaș

cari nu suportă unsoarea de ficat, este Emulsiunea lui SCOTT cel mai ideal mijloc. Are acel favor, că e de trei ori mai nutritivă ca unsoarea de ficat obicinuită.

Veritabilă numai emulsiune marcată — Pescarul — ca semn al autenticității al emulsiunilor lui SCOTT.

Prețul sticlei originale cor. 2-50

Se găsește în toate farmaciile.

